

Rapport dwar Każ Nru CEPOI-22-3000

Investigazzjoni dwar l-estensjoni ta' bankina fi Triq San Nikola, Siggiewi.

Abbrevazzjonijiet:

CMP	L-Ilmentaturi
KLS	Kunsill Lokali tas-Siggiewi
IM	Aġenzija Infrastruttura Malta
TM	Transport Malta
PA	Awtorità tal-Ippjanar

Storja tal-Każ

F'April tas-sena 2022 twessgħat il-bankina quddiem il-Klabb tal-Futbol tas-Siggiewi magħruf ukoll bħala 'Ty's Bar'. Dan it-twessiegħ tal-bankina sar għal fuq it-triq u fuqha tpoġġew xi qsari fejn serviet ukoll għat-tqegħid ta' mwejjed u *outdoor gas heater*.

Minn investigazzjoni preċedenti li kienet saret kontra l-Aġenzija Infrastruttura Malta kienu ħarġu dawn il-punti:

1. Fis-sena 2017 kienet saret applikazzjoni minn terz mal-PA għat-twessiegħ ta' din l-istess bankina u għat-tqegħid ta' mwejjed u sigġijiet (PA/06889/17), liema applikazzjoni kienet giet rifjutata kemm mill-Kummissjoni tal-Ippjanar u kif ukoll mit-Tribunal ta' Revizjoni dwar l-Ambjent u l-Ippjanar.

2. Matul il-proċess quddiem il-PA, il-KLS kien ressaq oġġezzjoni kontra din l-applikazzjoni filwaqt li TM ma kenitx sabet oġġezzjoni għall-istess żvilupp.

3. L-Aġenzija IM esegwiet l-istess xogħlijiet wara li kellha ‘no-objections’ bil-miktub kemm mis-Sindku tal-KLS u minn TM u kif ukoll awtorizzazzjoni skont l-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp.

Filwaqt li din l-investigazzjoni ma kienet sabet l-ebda nuqqas mill-Aġenzija IM, l-istess Opinjoni Finali skattat din l-investigazzjoni kontra l-KLS kemm għal dak li jitratta t-tibdil fid-deċiżjoni tal-KLS minn oġġezzjoni għal ‘no-objection’ u kif ukoll għal dak li jitratta s-smiegħ tar-residenti biex il-KLS wasal għat-tibdil fid-deċiżjoni.

Fl-20 ta’ Ġunju 2022 is-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS intalab is-segwenti:

“Dan l-Uffiċċju fetaħ investigazzjoni dwar l-estensjoni tal-bankina quddiem il-Klabb tal-Futbol tas-Siġġiewi/TY’s Bar fi Triq San Nikola, Siġġiewi.

Fis-6 ta’ Ottubru 2017 il-Kunsill kien oġġezzjona quddiem l-Awtorità tal-Ippjanar kontra proposta għall-estensjoni ta’ din il-bankina għal fuq it-triq (Dok. ‘51a’ anness). Wara li fis-7 ta’ Novembru 2019 din il-proposta kienet ġiet rifjutata minħabba l-impatt tagħha fuq il-parkeġġ fit-triq, fid-19 ta’ Frar 2022 is-Sindku bagħat ittra lill-Aġenzija li hu ma jsib l-ebda oġġezzjoni għal din l-estensjoni (Dok. ‘X’ anness).

Il-Kunsill mitlub iwieġeb għal dawn id-domandi:

1. *Jekk l-ittra tas-Sindku tad-19 ta' Frar 2022 kinitx approvata mill-Kunsill, partikolarment fid-dawl tal-fatt li l-istess Kunsill kien oġġezzjona għall-istess estensjoni tal-bankina?*

2. *Lil min sema s-Sindku qabel bagħat l-istess ittra, jekk hux lill-Klabb (u persuni involuti) u lir-residenti jew lil naħa waħda minnhom biss?*

3. *X'kienet ir-raġuni għalfejn is-Sindku dawwar l-oġġezzjoni li kellu l-Kunsill għal din l-istess proposta?*

4. *Jekk is-Sindku għandux poteri bil-liġi jibgħat ittri bħalma bagħat lill-Aġenzija fid-19 ta' Frar 2022 mingħajr l-approvazzjoni tal-Kunsill?*

Nitlob lill-Kunsill jagħtina dawn ir-risposti sal-20 ta' Lulju 2022."

Fis-26 ta' Lulju 2022 is-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS wieġeb dan li ġej:

"Fl-ewwel lok niġbed l-attenzjoni tal-uffiċċju tiegħek li l-Kunsill Lokali tas-Siġġiewi ma ġiex konsultat qabel ittiegħdet deċizjoni mill-uffiċċju tiegħek u dan hu nuqqas kbir minn entità bħall-uffiċċju tiegħek li jrid ikun trasparenti, indipendenti u ġust inkluż billi jisma' lill-partijiet kollha qabel jippronunċja ruħu.

Fir-rigward tal-mistoqsijiet, in-'no objection' li tagħmel riferenza għaliha fl-ittra tiegħek kienet BISS fir-rigward tal-estensjoni tal-bankina kif sugġerit u approvat minn Infrastructure Malta. Il-pożizzjoni ta' entità bħal

Infrastructure Malta ma tistax tiġi injorata inkluż minn Kunsill Lokali kif ġara f'dan il-każ."

Fil-4 ta' Awwissu 2022 il-Kummissarju baġhat din l-ittra lis-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS:

"Nirreferi għall-ittra tiegħek tas-26 ta' Lulju 2022 dwar l-investigazzjoni fuq l-estensjoni tal-bankina quddiem il-Klabb tal-Futbol tas-Siġġiewi/TY's Bar fi Triq San Nikola, Siġġiewi.

Nitlob lill-Kunsill sabiex sas-17 ta' Awwissu 2022 jindika liema hija d-deċizzjoni mill-Uffiċċju tiegħi msemmija fl-ittra tiegħek tas-26 ta' Lulju 2022 fejn tgħid li dwarha l-Kunsill ma ġiex ikkonsultat għall-aħjar direzzjoni meta niġi biex nikteb l-Opinjoni Finali.

Qed nifhem li l-Kunsill m'għandu l-ebda risposta għall-erba' domandi diretti mressqa minn dan l-Uffiċċju fl-ittra tal-20 ta' Ġunju 2022."

Fil-5 ta' Awwissu 2022 is-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS wieġeb dan li ġej:

"Fil-fehma umli tal-Kunsill Lokali tas-Siġġiewi, qabel l-uffiċċju tiegħek jeżonora lil Infrastructure Malta u jikkummenta fuq il-Kunsill mittenti, kellu jibgħat għall-pożizzjoni tagħna."

Fit-22 ta' Awwissu 2022 il-Kummissarju baġhat din l-ittra lill-Applikant u Perit tal-applikazzjoni PA/06889/17, lill-Klabb tal-Futbol Siġġiewi, lis-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS u lil CMP:

"Dan l-Uffiċċju qed jinvestiga każ kontra l-Kunsill Lokali Siġġiewi dwar estensjoni ta' bankina għal fuq Triq San Nikola, Siġġiewi quddiem il-Klabb tal-Futbol/TY's Bar.

Wara investigazzjoni, dan l-Uffiċċju sab infondata l-allegazzjoni kontra l-Aġenzija Infrastruttura Malta li naqset milli tikkonsulta u tikkomunika sewwa mal-awtoritajiet ikkonċernati qabel ma esegwiet l-estensjoni ta' din il-bankina. Dan billi irriżulta illi din l-estensjoni kienet awtorizzata taħt l-Ordni ta' Notifikazzjoni ta' Żvilupp għal dak li jirrigwarda l-Awtorità tal-Ippjanar, kienet ukoll awtorizzata minn Transport Malta u kienet ħarġet ukoll ittra mis-Sindku tal-lokal li ma jsib l-ebda oġġezzjoni għal din l-estensjoni. Madankollu, f'din l-opinjoni il-Kummissarju kkonkluda illi 'In line with the principles of natural justice, whilst absolving Infrastructure Malta from any maladministration issues, the Commissioner will be opening a new case against the Siġġiewi Local Council to address these findings whilst keeping complainants and the applicant of the PA application in question in the loop.'

Anness għandkom issibu l-opinjoni finali msemmija.

Fid-dawl ta' dan kollu u wara li dan l-Uffiċċju għa rċieva xi kummenti mill-Kunsill Lokali, bħala persuni interessati f'din l-investigazzjoni qed tiġu mistiedna sabiex sal-11 ta' Settembru 2022 tissottomettu l-kummenti tagħkom fir-rigward biex jiġu ikkunsidrati fl-opinjoni finali."

Fit-22 ta' Awwissu 2022 CMP talab aċċess għall-ittra li s-Sindku tal-KLS kien baġhat lill-Aġenzija IM sabiex bħala CMP jkunu jistgħu jifformulaw kummenti dwar din l-ittra. CMP ziedu li din l-ittra intalbet għal darba darbtejn waqt seduti tal-Kunsill imma wara vot din it-talba giet miċħuda. Huma għamli talba wkoll quddiem l-Aġenzija permezz tal-Freedom of Information Act u baqa li jirċievu risposta u jibzġħu li din ir-risposta ma tkunx għadha waslitilhom sat-terminu stabbilit tal-11 ta' Settembru 2022. CMP talbu li f'każ li din it-talba ma

tigix milqugħha minn dan l-Uffiċċju, ikun hemm estensjoni tal-perjodu ta' konsultazzjoni mal-partijiet sas-7 ta' Ottubru 2022.

Permezz ta' ittra tal-31 ta' Awwissu 2022, dawk infurmati bl-ittra tat-22 ta' Awwissu 2022 ġew avżati li t-terminu hemm stabbilit ġie estiż sal-11 ta' Ottubru 2022.

Matul is-seduta tal-KLS tal-4 ta' Lulju 2022 ġiet trattata din il-Mozzjoni:

“Mozzjoni dwar deċiżjoni tal-Uffiċċju tal-Ombudsman fuq il-Każ CEP-22-2898”

Is-Sindku talab lill-proponent jaqra l-Mozzjoni. Il-Kunsillier Julian Borg qara l-mozzjoni.

Mozzjoni:

“Billi saret investigazzjoni mil-Uffiċċju tal-Ombudsman rigward approvazzjoni u xogħolijiet fi Triq San Nikola, fis-Siġġiewi (ara Doc. A);

Billi fir-rapport finali, l-Kummissarju dwar l-Amjent u l-Izvilupp f'istess Uffiċċju tal-Ombudsman jgħid li 'the letter sent by the SLC mayor to IM in February 2022 stating that he finds no objection to the pavement extension';

Billi fl-istess rapport, l-Uffiċċju tal-Ombudsman qiegħed jikkonferma li ma sabx ħatja lil Infrastructure Malta u li b'konsegwenza ta' hekk ser jinfetaħ kaz ta' investigazzjoni fuq il-Kunsill Lokali tas-Siġġiewi fuq 'maladministration';

Billi kwalunkwe deċiżjonijiet u approvazzjonijiet għandhom jigu meħudha waqt seduta tal-kunsill lokali għaliex hekk titlob amministrazzjoni għaqlija;

Il-Kunsill Lokali imlaqqa illum 4 ta' Lulju 2022:

Jirriżolvi li d-deċiżjoni fl-ittra datata Frar 2022 (skond ir-rapport tal-Ufficju ta' l-Ombudsman) kienet deċiżjoni tas-Sindku Dominic Grech waħdu u mhux deċiżjoni approvata mil-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi;

Jirriżolvi li fi żmien ġimgħa mid-data ta' din is-seduta, is-Segretarju Eżekuttiv tibgħat kopja tal-ittra imsemmija hawn fuq, mibgħuta mis-Sindku lil Infrastructure Malta fi Frar 2022 lil kunsilliera kollha tal-lokalita' tas-Sigġiewi;

Jirriżolvi li din il-mozzjoni u l-vot meħud fuqa jintbagħtu lill-Ufficċju tal-Ombudsman ta' Malta fi żmien ġimgħa mid-data ta din is-seduta.”

Proponent: Il-Perit Julian Borg

Sekondanti: Is-Sinj. Gillian Farrugia Pace Is-Sinj. Francine Farrugia

Is-Sindku qal li l-mozzjoni hija bbażata fuq opinjoni finali li rċevajna minn għand l-Ombudsman għal Ambjent u l-Ippjanar, il-Perit Alan Saliba nhar it-13 ta' Ġunju li għadda, li hija opinjoni vvizjata u bla bażi.

Għaldaqstant, is-Sindku qal li qed iressaq dawn l-argumenti relatati mar-rapport riċevuta u fuq l-ebda bażi politika:

- Il-mozzjoni tal-Ombudsman Saliba hi waħda bla bażi u ivvizjata, dan għal fatt li fl-opinjoni tiegħu il-Perit Saliba, irrefera li għamel kuntatt kemm ma' TM kif ukoll IM u qgħad puramennt fuq il-verżjoni li tawh huma;*

- *Aktar minn hekk l-Ombudsman ippubblika opinjoni finali mingħajr ma kkonsulta mal-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi u talab għal kull tip ta' informazzjoni possibli, bħal minuti tas-seduti tal-Kunsill, x'inhil-pożizzjoni tal-Kunsill fuq din il-materja u punti oħra li setgħu jgħinuh fl-investigazzjoni tiegħu;*
- *L-Ombudsman mhux talli ma talabx għal din l-informazzjoni u vverifika mal-Kunsill, talli ippubblika opinjoni finali fejn eżonera lil Infrastructure Malta minn kull responsabbiltà u informa li se jibda jieħu passi kontra l-Kunsill rapreżentat minnu b'akkuża ta' maladministration;*
- *Din hi opinjoni ivvizjata għal fatt li kisret prinċipju prinċipali tal-ġustizzja naturali, dak tal-audi alteram partem fejn l-istess Ombudsman iddiskrimina mal-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi billi ma' kkonsultax miegħu u bbaża deċiżjoni mingħajr ma' għamel l-ebda mezz ta' komunikazzjoni mal-Kunsill Lokali u għaldaqstant iddiskrimina l-kunsill tagħna u l-operat tiegħu;*
- *Aktar minn hekk, il-mistoqsijiet mibgħuta mill-Ombudsman lill-uffiċċju tagħna kienu datati nhar l-20 ta' Ġunju, meta r-rapport tal-Ombudsman gie effettivament ippublikat nhat it-13 ta' Ġunju. B'hekk l-opinjoni kontra l-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi kienet diġa ippublikata u għaldaqstant il-mistoqsijeit li ntbagħtu lilna kienu mingħajr ebda bażi.*

Il-Kunsillier Julian Borg qal li l-mozzjoni preżentata mhix direttament fuq il-bankina, imma fuq l-ittra u deċiżjoni mibgħuta mis-Sindku u r-rapport tal-Ombudsman għall-Ambjent u l-Ippjanar; Huwa għamel referenza għal minuti preċedenti fejn is-Sindku ta aġġornamenti dwar ix-xogħolijiet li

kienu qed isiru minn IM fi Triq San Nikola, izda fl-ebda istant ma ssemmiet l-estensjoni tal-bankina in kwistjoni;

Il-Kunsillier Borg qal li hu stess kien talab tiswija ta' bankini fejn hemm ħsarat;

Huwa qal li dejjem attenda għal kull laqgħa fuq il-post meta kien rikjest għajr meta ma setax minħabba impenji ta' xogħol;

Rigward l-ittra allegatament imsemmija fir-rapport, huwa qal li ħadd ma jista' jmeri għax hemm kopja tagħha mehmuzà mar-rapport u ffirmata mis-Sindku;

Huwa talab lis-Sindku jikkonferma jekk l-ittra msemmija hix awtentika u ffirmata minnu;

Huwa qal li l-ittra bin-no objection tas-Sindku ħarget mingħajr approvazzjoni tal-Kunsill.

Is-Sindku qal li l-intervent tal-Kunsillier Borg fiħ żewġ fatturi ta' konfużjoni, bejn allegat u fatti. Huwa qal li l-ġist tal-mozzjoni qed jagħmel referenza esplicita għar-rapport, u li l-Kunsill għandu d-dritt li jikjarifika l-pożizzjoni tiegħu bħal ma kjarifikawha entitajiet oħra msemmija. Is-Sindku qal li l-mozzjoni ma fihex bażi legali għax tassumi li dak kollu li hemm imniżżel fir-rapport huwa fatti u awtomatikament qed tiddelibera lil IM u tikkundanna lill-Kunsill Lokali mingħajr ma kellu ċans jikkjarifika l-pożizzjoni.

Il-Kunsillier Borg qal li l-fatt li inħarget ittra mis-Sindku ħadd ma jista' jmerieħ għax qed tiġi preżentata.

Il-Kunsilliera Gillian Farrugia Pace staqsiet lis-Sindku jekk jiċhadx li baġħat dik l-ittra u jekk allura hux qed jgħid li hija falza.

Is-Sindku qal li kif jafu, huwa segwa personalment mill-qrib ix-xogħolijiet kollha li kienu għaddejnin minn IM, kellu kuntatt kontinwu mal-Perita inkarigata kull istant, anka f'weekends u festi, kien il-Kuntatt bejn il-ħafna issues li inqalgħu mir-residenti biex jiġu kkomunikati u trattati immedjatament u biex ix-xogħol jitlesta mingħajr xkiel anka peress li kienet ġejja l-festa tal-lokal.

Il-Kunsilliera Francine Farrugia qalet li fl-ebda mument il-Kunsilliera ma rċevew komunikati uffiċjali dwar ix-xogħolijiet li kienu għaddejnin, ħlief updates fis-Seduta. Hija qalet li qatt ma ġie komunikat lill-Kunsill biex tiġi revokata deċiżjoni ta' kunsill preċedenti rigward estensjoni tal-bankina, u anka jekk iż-żmien ma kienetx membru fil-Kunsill xorta kienet a konoxxenza tal-oġġezzjoni li kienet saret.

Wara d-diskussjoni, is-Sindku talab votazzjoni fuq il-Mozzjoni.

Vot:

3 favur (Il-Kunsilliera Julian borg, Francine Farrugia u Gillian Farrugia Pace)

3 kontra (is-Sindku, il-Viċi Sindku u l-Kunsillier Adrian Farrugia)

Is-Sindku tefa l-casting vote kontra il-mozzjoni.

Il-Mozzjoni ma ġietx approvata.

Is-Sindku talab lis-Segretarju Eżekuttiv biex tiġi fformulata ittra ta' risposta bl-assistenza legali lis-Sur Saliba bil-punti msemmija minnu hawn fuq. Is-Sindku qal li jrid jassigura li l-Kunsill Lokali tas-Siġġiewi ma jiġix iddiskriminat minn dan l-uffiċċju tal-Ombudsman għal Ambjent u l-Ippjanar, hekk suppost rwol newtrali, u li l-istess Kunsill ma jkunx vittima ta' rapport ivvizjat u mhux konklussiv bħal dan."

Fis-7 ta' Ottubru 2022 CMP bgħatu din ir-risposta:

"B'referenza għall-istedina għal sottomissjonijiet ulterjuri fid-dawl tal-investigazzjoni fir-rigward tal-Kunsill Lokali Siġġiewi u fid-dawl tal-ittra li bagħat is-Sindku tas-Siġġiewi, is-Sur Domnic Grech, lil Infrastructure Malta nhar id-19 ta' Frar 2022 (mehmuża hawn taħt), aħna l-ilmentaturi qegħdin nagħmlu dawn il-kummenti u rikjesti:

(A) Ladarba l-ittra ntbagħtet individwalment mis-Sindku tas-Siġġiewi, il-proċess ta' konsultazzjoni kien wieħed vizzjat għax:

(i) ma ħax inkonsidrazzjoni deċiżjoni li ħa l-istess kunsill snin qabel fuq l-istess materja

(ii) ma ħax inkonsiderazzjoni deċiżjoni tat-Tribunal tal-Appelli u tal-bord tal-Ippjanar

(iii) ma talabx seduta tal-Kunsill biex jittieħed vot mill-kunsilliera kollha imma kienet deċiżjoni arbitrarja min-naħa ta' individwu wieħed li iddeċieda li jiffavurixxi lil ħabib personali Tyrone Gatt, l-owner ta' Ty's Bar.

(iv) l-email li bagħat is-Sindku bħala recommendation u 'no objection', intbagħtet minn account privat tal-gmail u mhux wieħed uffiċjali bħala

uffiċjal pubbliku. Wieġed allura jista' jargumenta li dik il-kommunikazzjoni hija abużiva u nulla.

(B) Is-Sindku gideb darbtjen:

(i) darba lil Infrastructure Malta meta kiteb fin-'no objection letter' li l-modifikazzjoni ghandha ssejtn għax: 'Dan sabiex isir bħalma sar f'kazijiet oħra simili fil-passat ma' stabbilimenti oħra li jinsabu fl-area tal-pjazza'. Mhuwiex minnu li stabbilimenti oħra fil-pjazza kellhom tali modifikazzjoni fil-wisgħa tal-bankina. Huwa veru li bars u ristoranti għandhom il-jedd li jpoġġu l-imwejjed quddiemhom imma qatt saru modifikazzjonijiet tal-bankina għal tali skop.

(ii) darba oħra lir-residenti, li meta ilmentaw miegħu dwar it-twessiegħ tal-bankina, huwa sostna li ma kien jaf b'xejn, meta kien hu stess li baġat l-ittra mehmuża fi Frar.

In vista ta' dawn il-punti u tal-fatt li l-proċess ta' konsultazzjoni ta' IM kien wieġed sgwidat u intenzjonat biex jiffavorixxi biss l-iskopijiet kummerċjali tas-sid tal-bar, aħna qed nitolbu li tiġi riveduta d-deċiżjoni ta' IM li titwessa' l-bankina u li tinfetaħ investigazzjoni ġdida fuq is-Sindku individwali vis-a-vis dan il-każ in vista li dak li għamel jikkonstitwixxi abbuż ta' kariga ta' uffiċjal pubbliku.

Tajjeb inżidu li a kawża ta' din id-deċiżjoni sgwidata, sid il-bar qiegħed jieħu l-liġi b'idejh u jitfa' imwejjed u bankijiet fuq l-istess bankina, b'konsegwenza li n-nies li jinqadew mingħandu jibqgħu jagħmlu l-istorbju barra sa tard bil-lejl, b'inkonvenjenza serja għal ġirien li joqogħdu biswit. Dan il-fatt ġie irrapurtat lil pulizija diversi drabi u ittieħdu passi quddiem il-qorti kontra s-sid minħabba dan l-abbuż."

Ħadd aktar ma wieġeb għall-ittra tat-22 ta' Awwissu 2022 saż-żmien stabbilit tal-11 ta' Ottubru 2022.

Osservazzjonijiet

Jirrizulta illi sa mill-inqas is-sena 2017 kien hemm intenzjoni li titwessa' l-bankina għal fuq spazju ta' parkeġġ li jinsab quddiem il-Klabb tal-Futbol tas-Siġġiewi. Wara li applikazzjoni għall-permess mal-PA ma kenitx approvata proprju għar-raġuni illi kien ser jitnaqqas il-parkeġġ, għall-ħabta ta' April 2022, waqt li kienu qed isiru xi xogħlijiet fl-inħawi mill-Aġenzija IM, sar ukoll it-twessiegħ ta' din il-parti tal-bankina li tiġi quddiem l-istess Klabb. Qabel għamlet dawn ix-xogħlijiet IM kellha ittra mingħand is-Sindku tal-KLS datata 19 ta' Frar 2022 li ma kellux oġġezzjoni li jsir it-twessiegħ tal-istess bankina fejn iġġustifikaha wkoll ma' każijiet oħra simili fl-inħawi fil-passat. IM kellha wkoll in-*'no-objection'* minn TM u awtorizzazzjoni skont l-Att dwar l-Ippjanar tal-Iżvilupp.

Is-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS wieġbet li qabel il-Kummissarju jeżonera lill-Aġenzija IM u jikkummenta fuq il-KLS, il-Kummissarju kellu jibgħat għall-pożizzjoni tagħhom. Mill-minuti tal-Kunsill jidher ukoll li dwar l-Opinjoni Finali fil-konfront tal-Aġenzija IM, is-Sindku żied ukoll illi l-Kummissarju kien għamel kuntatt kemm ma' TM u kif ukoll ma' IM u ma kkonsultax mal-KLS u inkiser il-prinċipju ta' *audi alteram partem*.

Qabel l-Opinjoni Finali tat-13 ta' Ġunju 2022, il-Kummissarju m'għamilx kuntatt ma' KLS għaliex ma kellux għalfejn. L-ittra msemmija tas-Sindku datata 19 ta' Frar 2022 magħduda ma' konsiderazzjonijiet oħra kienet biżżejjed sabiex IM tiġi eżonerata. Jekk il-KLS jew xi element fi ħdanu ried iqajjem xi dubju dwar l-

eżistenza u l-kontenut tal-istess ittra kellu kull ċans jagħmel dan matul din l-investigazzjoni, però dan baqa m'għamlux. L-Opinjoni Finali tat-13 ta' Ġunju 2022 la kienet titratta investigazzjoni kontra l-KLS, la kienet tinkludi kummenti kontra l-KLS u lanqas konkluzjonijiet kontra l-istess KLS jew xi element fi hdanu tant li l-istess Opinjonijiet Finali tikkonkludi b'dan il-kliem:

"... in line with the principles of natural justice, whilst absolving Infrastructure Malta from any maladministration issues, the Commissioner will be opening a new case against the Siggiewi Local Council to address these findings ...".

Huwa stramb ukoll kif il-KLS iddiskuta u m'approvax mozzjoni li tgħid li l-ittra tas-Sindku fil-kwistjoni kienet deċiżjoni tas-Sindku waħdu, li kopja ta' din l-ittra titqassam lill-kunsilliera kollha u li din il-mozzjoni u l-vot meħud fuqha għandu jintbagħat lill-Uffiċċju tal-Ombudsman billi:

1. Mhux kontestat - kif jirriżulta wkoll mill-kontenut tal-istess ittra - li l-ittra msemmija tad-19 ta' Frar 2022 kienet deċiżjoni tas-Sindku waħdu.
2. Kopja ta' din l-ittra setgħat tiġi akkwistata skont il-liġi kif wara kollox akkwistawha CMP.
3. Il-kontenut tal-mozzjoni u l-vot meħud fuqha huma ġja pubbliċi.

Meta s-Segretarju Eżekuttiv tal-KLS ġiet avvicinata mill-Kummissarju b'erba' domandi diretti permezz tal-ittra tal-20 ta' Ġunju 2022, wiegħbet biss b'ittra xotta nieqsa minn risposti għall-istess domandi u li tgħid biss li n-*'no-objection'* kienet biss fir-rigward tal-estensjoni tal-bankina kif suggerit u approvat minn IM u li l-pożizzjoni ta' entità bħal IM ma tistax tiġi injorata inkluż mill-KLS kif ġara f'dan il-każ. Dawn id-domandi ma setgħux jiġu mistoqsija lill-Kunsill qabel

id-data tal-Opinjoni Finali tat-13 ta' Ġunju 2022 għax din l-investigazzjoni kontra l-KLS infetħet proprju dakinhar tat-13 ta' Ġunju 2022.

Tajjeb li jingħad li IM mhix awtorità regolatorja imma biss Aġenzija tal-Gvern bl-obbligu, fost oħrajn, li tottjeni l-approvazzjonijiet neċessarji qabel tesegwixxi ċertu xogħlijiet. Meta s-Segretarju tal-KLS tgħid li l-ittra fil-kwistjoni kienet biss rigward estensjoni tal-bankina kif sugġerit u approvat minn IM u li l-pożizzjoni ta' entità bħal IM ma tistax tiġi injorata mill-KLS kif ġara f'dan il-każ juri illi:

1. hemm nuqqas ta' tagħrif li IM mhix entità regolatorja;
2. is-Segretarju Eżekuttiv ma tapprezzax il-portata ta' dokument li jinħareġ mill-Kunsill, mis-Sindku jew mis-Segretarju Eżekuttiv, partikolarment f'każijiet simili fejn issir rakkomandazzjoni li twassal sabiex isiru xogħlijiet ta' twessiegħ ta' bankina. Dan kollu kontra l-proċeduri stabbiliti fl-Att dwar Gvern Lokali u bil-kontra ta' dak li l-istess KLS kien wiegħed lir-residenti f'tit snin qabel;
3. is-Segretarju Eżekuttiv taf bl-ittra rakkomandatorja li kien bagħat is-Sindku fid-19 ta' Frar 2022 u ma sabet xejn ħażin li rakkomandazzjoni simili ma tgħaddix mill-Eżekuttiv tal-Kunsill u mill-KLS;
4. is-Segretarju Eżekuttiv u s-Sindku tal-KLS injoraw l-Att dwar Gvern Lokali li espressament jagħti s-setgħa lill-Kunsill - mhux lis-Segretarju jew lis-Sindku - li jipprovdu u jirakkomandaw għax-xogħol fil-kwistjoni li fil-fatt sar; u

5. is-Segretarju Eżekuttiv tippreferi li taħrab investigazzjoni li ssir taħt l-Att dwar l-Ombudsman aktar milli twieġeb għall-mistoqsijiet diretti mressqa taħt l-istess Att.

Dwar l-ittra msemmija tad-19 ta' Frar 2022 li bagħat is-Sindku lil IM, għalkemm din intbagħtet mill-*email* personali tiegħu, huwa ċar li din l-*email* intbagħtet fil-kapaċità tiegħu bħala Sindku tal-KLS tant li hekk niżżel għal darba darbtejn fil-istess ittra. Mill-minuti tal-KLS tal-4 ta' Lulju 2022 ma jirrizultax li din l-ittra kienet għaddiet mill-Kunsill jew inkella li l-istess ittra ma kenitx deċiżjoni tas-Sindku waħdu. Anzi, meta s-Segretarju Eżekuttiv giet mistoqsija minn dan l-Uffiċċju dwar l-istess, għażlet li minflok tikteb dwar haġa oħra. Permezz ta' din l-ittra s-Sindku jwassal lil IM it-talba li saret minn terz sabiex tiġi modifikata l-bankina fejn wara li jiġġustifikaha *"Sabiex jsir bħalma sar f'kazijiet oħra simili fil-passat ma' stabilimenti oħra fil-area tal-pjazza"* iżid li ma jsib *"L-ebda oġġezzjoni li din issir."* Wieħed kien tal-inqas jippretendi li qabel tintbagħat din l-ittra tgħaddi mill-KLS, aktar u aktar meta l-istess KLS kien ġja esprima ruħu kontra dak espress fil-kontenut tal-istess ittra meta l-KLS kien ressaq oġġezzjoni kontra l-istess twessieġh tal-bankina fis-sena 2017. Hekk kif din il-materja kienet giet trattata quddiem il-KLS fis-seduta tat-28 ta' Settembru 2017 meta kienet saret din l-oġġezzjoni, bl-istess mod kellha tiġi trattata quddiem il-KLS meta ħarġet din in-*'no-objection'*.

Konkluzjoni

Jirrizulta nuqqas amministrattiv meta ħarġet rakkomandazzjoni mis-Sindku tal-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi lill-Aġenzija Infrastruttura Malta sabiex issir estensjoni ta' bankina li tokkupa spazju ta' parkeġġ fi Triq San Nikola, Sigġiewi permezz ta' *email* tad-19 ta' Frar 2022. Is-Segretarju Eżekuttiv tal-Kunsill Lokali

tas-Sigġiewi għażlet li tiddefendi din ir-rakkomandazzjoni tas-Sindku u l-mod kif ħarġet.

Il-bankina fil-kwistjoni saret, fost oħrajn, fuq din ir-rakkomandazzjoni tas-Sindku, ma saritx għall-interess tar-residenti u għalhekk kontra l-prinċipju prinċipali li għalih kienu stabbiliti l-Kunsilli Lokali skont l-Att dwar Gvern Lokali.

Qed jiġi rakkomandat illi:

1. kull rakkomandazzjoni simili li taffettwa lir-residenti tal-inħawi u skont kif stabbilit f'Artikolu 33 tal-Att dwar Gvern Lokali għandha l-ewwel tiġi diskussa mill-Kunsill bil-partecipazzjoni ta' dawk kollha interessati.
2. it-twessiegħ tal-bankina fil-kwistjoni għandu jitneħħa mill-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi u l-istess bankina terġa ssir fl-istess stat li kienet qabel - *cioe'* tinqala', titbaxxa u terġa ssir livell u bl-istess materjal bħat-triq.
3. minħabba fin-natura tal-każ fejn irriżulta illi n-nuqqas seħħ mis-Sindku u mis-Segretarju Eżekuttiv, l-ispejjeż relattivi għal dawn ix-xogħlijiet għandhom jiġu sopportati biss u b'mod indaqs mis-Sindku u mis-Segretarju tal-Kunsill Lokali tas-Sigġiewi.

Alan Saliba
Kummissarju għall-Ambjent u l-Ippjanar
Uffiċċju tal-Ombudsman

26 ta' Ottubru 2022